

การรับรู้และการปฏิบัติโดยมีครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแล
ของบุคลากรทางสุขภาพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การรับรู้และการปฏิบัติโดยมีครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแลของบุคลากรทางสุขภาพ
(PERCEPTION AND PRACTICE OF FAMILY-CENTERED CARE IN HEALTH
CARE PROFESSIONS)

นวพร แสงเนตรสว่าง 4536542 RAPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชื่นฤดี คงศักดิ์ตระกูล, พย.ค., จริญญา วิฑยะสุภกร, พย.ค.,
ประชา นันทันฤมิต, พ.บ.

บทคัดย่อ

การดูแลเด็กโดยมีครอบครัวเป็นศูนย์กลาง เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่ามีผลสำคัญใน
การพยาบาลเด็ก ซึ่งการที่จะปฏิบัติตามแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลางให้มีประสิทธิภาพได้นั้น
บุคลากรทางสุขภาพจะต้องมีการรับรู้ในแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลางที่ถูกต้องและชัดเจน การศึกษา
ครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และการปฏิบัติโดยมีครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแลของ
บุคลากรทาง สุขภาพ และศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการรับรู้ในแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลางของ
บุคลากรทางสุขภาพ ได้แก่ อายุ จำนวนปีในการทำงาน ตำแหน่ง และประเภทของผู้ป่วย กลุ่ม
ตัวอย่างที่ศึกษาเป็นพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย และอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอ
ผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลรามารับดี จำนวน 198 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการรับรู้
และการปฏิบัติตามแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแล จำนวน 45 ข้อ และวิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและสถิติ Eta

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางสุขภาพมีระดับการรับรู้ในแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลาง
ของการดูแลอยู่ในระดับสูง มีระดับการปฏิบัติตามแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแลอยู่ใน
ระดับ ปานกลาง และการรับรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติโดยมีครอบครัวเป็นศูนย์กลางของ
การดูแลของบุคลากรทางสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.41, p < .01$) นอกจากนี้พบว่า ปัจจัย
ด้านอายุ จำนวนปีในการทำงานและตำแหน่ง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ในแนวคิดครอบครัว
เป็นศูนย์กลางของการดูแลของบุคลากรทางสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.147, p < 0.05$; $r =$
 $0.157, p < 0.05$; $\text{Eta} = 0.35, p < 0.05$) ส่วนประเภทหอผู้ป่วยไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในแนวคิด
ครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแลของบุคลากรทางสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า อายุ จำนวนปีในการทำงานและตำแหน่ง เป็นปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ในแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแล ดังนั้นในการที่จะเพิ่ม
ระดับของการรับรู้ในแนวคิดครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแลของบุคลากรทางสุขภาพให้สูงขึ้นจึงควร
คำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้

คำสำคัญ : การรับรู้/ การดูแลโดยมีครอบครัวเป็นศูนย์กลาง / การปฏิบัติ/พยาบาล / ผู้ป่วยเด็ก

100 หน้า

PERCEPTION AND PRACTICE OF FAMILY-CENTERED CARE IN HEALTH CARE PROFESSIONS.

NAWAPORN SANGNATESAWANG 4536542 RAPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORS : CHAUNRUEDEE KONGSAKTRAKUL, Ph.D.
(NURSING)., JARIYA WITTAYASOOPORN, D.N.S.,
PRACHA NUNTNARUMIT, M.D.**ABSTRACT**

Family-centered care is widely accepted as an important concept within the delivery of care for pediatric patients. For effective implementation, health care professionals need to correctly perceive and understand this concept. The aim of this survey study has therefore been to examine perception and practice of family-centered care in health care professionals, and to investigate the relationship between selected factors (age, number of years working in the profession, working position, and type of pediatric wards) and perception of family-centered care. A total of 198 health care professionals working in pediatric wards at Ramathibodi Hospital, who were professional nurses, practical nurses, administrative nurses, and educational nurses, were recruited for the study. The study used the Perception and Practice of Family-Centered Care Questionnaire consisting of 45 questions from the Likert scale. Data were analyzed by using Pearson's correlation coefficients and Eta.

Results indicate that health care professionals have had a high level of perception and moderate level of practice of family-centered care. Moreover, a statistically positive relationship was illustrated between the perception and the practice of family-centered care ($r = 0.41$, $p < 0.01$). Additionally, a positive relationship was also noted between age and perception of family-centered care ($r = 0.147$, $p < .05$), the number of years working in the profession and perception of family-centered care ($r = 0.157$, $p < .05$), and the working position and perception of family-centered care ($\text{Eta} = 0.35$, $p < .05$). On the other hand, the type of pediatric wards had a correlation with the perception of family-centered care, but it was not statically significant.

Since the results suggest that age, the number of years working in the profession, and the working position were correlated with perception of family-centered care, any intervention to increase perception of family-centered care should focus on these factors.

KEY WORDS: PERCEPTION / FAMILY-CENTERED CARE / PRACTICE/
NURSE / PEDIATRIC

100 pp.